

FIL-QORTI ĊIVILI – SEZZJONI TAL-KUMMERĊ
ONOR. IMĦALLEF
IAN SPITERI BAILEY LL.M. LL.D.

Illum, il-Ġimgħa, 26 ta' April, 2024.

Fl-atti tal-istralċ bin-numru 6/2018 ISB fl-ismijiet:

HSBC Bank Malta Plc (C3177)

VS

The Golden Shepherd Group Limited (C14948) u b'digriet mogħti fit-13 ta' Jannar 2020 l-Awditur Emanuel Steven fenech (K.I. numru 989749M) u l-Perit Emanuel sive Mannie Gale (K.I. numru 69461M) bħala amministraturi kongunti ta' l-eredità ta' Helen u Maria Carmela aħwa Grech ġew awtorizzati jintervjenew fil-kawża in statu et terminis

DAN huwa digriet mogħti in camera għar-rikors tal-intervenuti fil-kawża Awditur Stephen Fenech KI 989749M u Perit Emanuel sive Mannie Galea KI 69561 bħala amministraturi kongunti tal-eredità ta' Helen u Maria Carmela aħwa Grech tat-13 ta' Marzu 2024 (fol 1495)

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors pprezentat fit-13 ta' Marzu 2024, li permezz tiegħu r-rikorrenti talbu illi din il-Qorti jogħgħobha tawtorizza r-riappuntament u t-tkomplija tas-smiġħ tal-kawża

639/2018JVC fl-ismijiet Fenech Emanuel sive Stephen l-awditur et noe vs The Golden Shepherd Group Limited (C14948) differita *sine die* nhar l-10 ta' Jannar 2019.

Rat id-digriet provvizorju għall-istess rikors ta' din il-Qorti tal-15 ta' Marzu 2024.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fl-atti ta' dan l-istralċ fit-8 ta' April 2024.

Rat ir-Risposta tar-Riċevitur Uffiċjali tad-19 ta' April 2024.

Ikkunsidrat:

Illi l-kawża 639/2018JVC jidher illi titratta vertenza sabiex jiġi aċċertat id-debitu tal-esponenti bħala ċens perpetwu gravanti l-fond li huwa l-ass prinċipali tal-kumpanija li tagħha ġie dikjarat l-istralċ u li fil-preżenti għaddej il-proċess ta' likwidazzjoni taħhha.

Illi r-Riċevitur Uffiċjali topponi għal din it-talba, u ssostni prinċipalment illi l-kawża 639/2018 kienet marret *sine die* fl-10 ta' Jannar 2019 b'digriet tal-Prim Awla tal-Qorti Ċivili li qed tisma' dik il-kawża, u dik il-Qorti ordnat illi l-kawża tkun riappuntabbli fuq talba ta' waħda mill-partijiet fi żmien xaħhrej minn meta dawn il-proċeduri jiġu deċiżi definittivament jew altrimenti tiċi ċeduta jew tmur deżerta.

Ir-Riċevitur Uffiċjali ssostni illi d-deċiżjoni definittiva ta' meta s-soċjetà The Golden Sheperd Group Limited C 14948 marret fi stralċ ġgib id-data tat-30 ta' Ottubru 2023 u għalhekk skadew ix-xahrejn illi l-Prim Awla tal-Qorti Ċivili kienet akkordat. In kwantu li l-perjodu huwa perentorju, issostni illi l-kawża 639/2018JVC għalhekk marret deżerta u ma għandux ikun hemm ir-riappuntament tagħha.

Issostni ulterjorment u mingħajr preġudizzju illi għalhekk it-talba għar-riappuntament kellha titressaq quddiem il-Prim Awla u mhux quddiem din il-Qorti.

Ikkunsidrat:

Illi l-provvedimenti tal-liġi li jirregola din il-kwistjoni huwa l-Artikolu 224(2) tal-KAP 386 tal-Liġijiet ta' Malta, li jgħid espressament hekk:

Meta jkun sar ordni għal stralċ jew ikun inħatar amministratur provvizorju, skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 228, ma tista' tittieñhed ebda azzjoni jew jinbdew xi proċeduri kontra l-kumpanija jew il-proprjetà tagħha ħlief bil-permess tal-qorti u taħt daww il-kondizzjonijiet li tista' timponi l-qorti.

Illi fil-deċiżjoni tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fl-ismijiet **Banif Bank (Malta) p.l.c. vs. Cassar & Schembri (Marketing) Limited et**, datata l-21 ta' April, 2016, intqal li:

... l-imsemmi artikolu 224(2) jirreferi għal kawżi jew azzjonijiet ġudizzjarji li jittieñdu kontra kumpanija li tkun tqiegħdet fi proċedura ta' stralċ ... Il-kliem tal-liġi jidher li jagħmilha ħaġa ċara li hu maħsub biex iħares lil kumpanija li tkun għaddejja minn proċess ta' stralċ ... milli jinfetħu kontriha kawżi jew jittieñdu kontriha proċeduri b'qorti ... il-leġislatur tagħna, għall-kuntrarju, jidher li għażel li dik l-awtorizzazzjoni trid tinkiseb biss fil-każ fejn il-kumpanija mħarrka tkun fi proċess ta' stralċ.

Fil-każ, Malta Development Corporation għan-nom u in rappreżentanza talGvern ta' Malta vs Paul Mercieca bhala stralċjarju għan-nom u in rappreżentanza tas-soċjetà Malta Stone Limited deċiża fil-25 ta' Marzu 2002, intqal hekk:

Illi l-Artikolu 224 (2) huwa identiku għall-Artikolu 130 (2) tal-Insolvency Act Ingliża, liema Artikolu jgħid hekk "When a winding up order has been made or a provisional liquidator has been appointed, no action or proceeding shall be proceeded with or commenced against the company or its property, except by leave of the court and subject to such terms as the court may impose". In vista ta' dan il-fatt tista' ssir riferenza għal ġurisprudenza tal-Qorti Ingliża u għall-insenjament ta' awturi Ingliži in kwantu jirrigwarda l-interpretazzjoni ta' dan l-Artikolu.

Illi Ian Fletcher f' "The Law of Insolvency" (Sweet & Maxwell 1998) pg. 501, jispjega li "the fundamental principle upon which winding up is based is the collective nature of proceedings. The objective underlying the relevant legal provisions is to ensure that an orderly regime is imposed upon all interested parties, so that none of them individually may contrive to enhance his position by exploiting some fortuitous circumstance which may yield some personal advantage, in the form of a larger proportional return on debts which are due, or a direct and more rapid recovery of payment, than would result from participated in the processes of the winding up, and receiving dividend in common with all other creditors whose debts carry an equal ranking in order of priority". Aktar il-quddiem dan l-awtur ikompli jgħid li "In order to ensure that the above objective is achieved the law establishes a series of barriers to the exercise by a company of its normal rights and remedies when it is prospectively or actually in litigation. By this means, the remaining assets of the company are maintained intact so that they may be administered in accordance with the principles of insolvency law".

Illi fil-każ odjern, is-soċjeta' attriċi ma tistax tiġi definita bħala kreditur tal-kumpanija, iżda l-azzjoni odjerna tirrigwarda proprjeta' tal-kumpanija liema proprjeta' tidher li tikkostitwixxi waħda mill-assi prinċipali tal-istess kumpanija u għalhekk jiskatta l-prinċipju hawn fuq imsemmi.

Illli la darba stabbilit x'seta' kien il-ħsieb tal-leġislatur wara l-Artikolu 224 (2), wieħed irid jeżamina wkoll il-kwistjoni ta' x'jiġri meta tintalab l-Awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex jiġu istitwiti proċeduri jew jitkomplew proċeduri kontra l-kumpanija li jkun inħareġ ordni ta' stralċ fil-konfront tagħha. Mill-interpretazzjoni li taw il-Qrati Ingliżi tal-Artikolu in diżamina, jidher li huma rritenew li għandhom diskrezzjoni pjuttost wiesgħa sabiex jiddeċiedu meta u f'liema ċirkostanzi għandhom iwaqqfu jew jordnaw il-proċeduri ta' azzjonijiet kontra l-kumpanija li jkunu jew għad iridu jiġu ntavolati jew inkella li jkunu diġa' ġew intavolati meta tingħata l-ordni ta' stralċ.

"In determining whether, in a compulsory liquidation, leave should be given to proceed with a claim, the court has an extensive discretion, it is free to do what is right and fair in the circumstances (Re Aro Ltd –1980 Ch. 196 at p. 209).

"Generally leave will only be given where some question arises that cannot properly be determined in the winding up and where litigation is needed to resolve matters" (Re Exchange Securities & Commodities Ltd (1983) BCLC 186".

"There are several circumstances where, generally, the court will allow the action to proceed. One is when the plaintiff is seeking to enforce his security, because a secured creditor is in a position where he can fairly claim that he is independent of the liquidation, since he is enforcing a right, not against the company, but to his own property. " (Re: David Lloyd & Co (1877).

"Leave will readily be given if the plaintiff undertakes not to enforce against the company any judgment he may obtain, without leave of the court". (Re Barrow (Leeds) Ltd 1982. Ara: Michael Forde f' "The Law of Company Insolvency" – paġna 172.)

Fejn il-Qrati Ingliżi ma jagħtux awtorizzazzjoni sabiex kreditur jistitwixxi proċeduri jew ikompli proċeduri li jkunu nb dew qabel ma tingħata l-"winding up order", huma jordnaw l-"stay of proceedings".

Illli l-eċċezzjoni li qed tingħata hija waħda ta' intempestivita', u la darba l-Artikolu 224 fit-test Ingliż jgħid "no action shall be proceeded with or commenced", wieħed jista' jargumenta li dan jimplika li l-awtorizzazzjoni tista' tintalab anki wara li l-proċeduri jkunu nb dew.

Il-Qorti għandha diskrezzjoni wiesgħa u ampja fid-deċiżjoni jekk tikkonċediex l-awtorizzazzjoni sabiex wieħed jipproċedi bl-azzjoni. L-interpretazzjoni tas-subinċiż (2) tal-Artikolu 224 għandha tkun fis-sens li l-awtorizzazzjoni tista' tintalab anke wara li jkunu ġew intavolati l-proċeduri. Dan qed jingħad anki minħabba l-fatt li l-konsegwenzi li jistgħu jsofru l-

kredituri tas-soċjeta' konvenuta ma jistgħux jiġu effetwati bl-ebda mod fl-eventwalita' li tintalab l-awtorizzazzjoni tal-Qorti f'dan l-istadju. Il-pożizzjoni tagħhom, li kieku ntalbet tali awtorizzazzjoni qabel ma ġew intavolati l-proċeduri odjerni, kienet tkun identika, fis-sens illi f'dan l-istadju l-Qorti għad għandha diskrezzjoni wiesgħa sabiex tiddeċiedi jekk tikkonċediex l-awtorizzazzjoni sabiex dawn il-proċeduri jitkomplew jew altrimenti tagħti provvedimenti oħra sabiex jiġu salvagwardjati l-interessi tal-kredituri tal-kumpanija - per eżempju li ma tiġix reża eżegwibbili s-sentenza mingħajr il-permess tal-Qorti."

Mill-prinċipji ġurisprudenzjali suesposti jemerġi li l-għan tal-legislatur wara din id-dispożizzjoni tal-liġi huwa sabiex ma jiġux preġudikati u jiġu salvagwardjati u konservati l-assi tal-kumpanija nvoluta fil-proċess ta' stralċ minn azzjonijiet ta' kredituri. Huwa għalhekk li l-Qorti għandhom diskrezzjoni wiesgħa biex jevalwaw jekk għandux jiġi konċess il-permess lill-kredituri ta' tali kumpanija sabiex jipproċedu kontriha.

Ikkunsidrat Ultejorment:

Illi kkunsidrat dan l-insenjament ġurisprudenzjali u d-diskrezzjoni wiesgħa ta' din il-Qorti, il-Qorti tqis illi l-importanza tal-kawża 639/2018 jinsab, għal finijiet ta' din id-deċiżjoni, mhux tant fl-ammont li jista' jiġi mill-Qorti Ċivili Prim Awla determinat, (għalkemm anke dak għandu l-importanza tiegħu) - imma aktar minn hekk, mill-fatt illi huwa mportanti illi jsir il-ħlas ta' kwalsiasi arretrati ta' ċens f'każ u fl-eventwalità illi jkun ser isir trasferiment tal-proprjetà. U fid-dawl ta' digriet mogħti fit-22 ta' April 2024 f'dawn l-istess proċeduri għar-rikors tar-Riċevitur Uffiċjali fejn ġiet awtorizzata tibda' bil-proċess tal-bejgħ tal-proprjetà *de quo*, il-Qorti tqis illi din il-vertenza bejn l-hawnhekk rikorrenti u s-soċjetà stralċjata jixraq dejjem aktar illi tiġi definittament determinata, altrimenti, il-Qorti tibza' illi jista' jkun hemm intopp legali meta jiġi biex isir l-eventwali trasferiment minħabba l-pendenzi tal-ħlas taċ-ċens.

Dan magħdud għalhekk il-Qorti tqis illi għandha tilqa' t-talba sabiex l-hawnhekk rikorrenti, qua amministraturi kongunti tal-eredità ta' Helen u Maria Carmela ahwa Grech, jressqu t-talba tagħhom għar-riappuntament tal-kawża 639/2018JVC – iżda dan qed jingħad mingħajr preġudizzju għal dak li għad trid tiddeċiedi l-Prim Awla tal-Qorti Ċivili meta jitressaq tali rikors għar-ri-appuntament fid-dawl ta' dak sottomess mir-Riċevitur Uffiċjali dwar id-deżerzjoni o meno ta' dik il-kawża. Din il-Qorti tħalli f'idejn il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili sabiex tiddeċiedi hi dik il-kwistjoni, ossia, jekk, in vista' ta' dak degretat fl-10 ta' Jannar 2019, dik il-kawża marritx deżerta jew le.

Li qed isir hawnhekk allura huwa illi r-rikorrenti qed jingħataw il-fakoltà, issa, la ntalbet f'dan l-istadju, illi jressqu r-rikors għar-riappuntament tal-kawża 639/2018

quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili sabiex dik il-Qorti tara hemmx lok ta' riappuntament tal-kawża jew le.

Fid-dawl tal-prinċipju illi fil-proċess ta' stralċ jithares dejjem l-interess kollettiv tal-kredituri, din il-Qorti ser tkun qed timponi wkoll illi f'każ u fl-eventwalità illi titkompli l-kawża 639/2018 u jkun hemm deċiżjoni definittiva, allura r-rikorrenti jridu jerġgħu jersqu quddiem din il-Qorti qabel ma jenforzaw kwalsiasi sentenza li talvolta jista' jkollhom favur tagħhom, partikolarment jekk ikun hemm deċiżjonijiet dwar ammonti oltre ċ-ċens *per se*, bħal imghax u spejjeż.

GĦALDAQTSTANT, il-Qorti, wara li qieset iċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ u wara li rat l-atti, qegħda, għar-raġunijiet hawn fuq mogħtija, tgħaddi sabiex:

- a) **tilqa'** t-talba tar-rikorrenti Awditur Stephen Fenech u Perit Emmanuel sive Mannie Galea bħala amministraturi tal-eredità ta' Helen u Maria Carmela aħwa Grech **fis-sens illi** tawtorizzahom iressqu t-talba għar-riappuntament tal-kawża 639/2018JVC quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Ċivili, b'dan illi tħalli f'idejn dik l-istess Qorti sabiex tiddeċiedi hi jekk ir-riappuntament għandux jintlaqa' jew le in vista tad-digriet tagħha tal-10 ta' Jannar 2019; u,
- b) **tordna**, illi f'każ biss illi jintlaqa' r-riappuntament, allura dik il-kawża tinstema' peress illi għandu jitqies illi l-permess ta' din il-Qorti qed jingħata għall-kontinwazzjoni tagħha soġġett għad-deċiżjoni li trid tiegħu l-Prim Awla kif hawn fuq msemmi; u,
- c) **tordna** illi f'każ ta' kontinwazzjoni tal-kawża 639/2018JVC u f'każ ta' eżitu pożittiv għall-hemmhekk rikorrenti, huma ma għandhomx jenforzaw kwalsiasi deċiżjoni definittiva qabel ma jirrikorru għall-permess minn din il-Qorti.

Digriet mogħti in camera illum, il-Ġimgħa, 26 ta' April, 2024.

Ian Spiteri Bailey
Onor. Imħallef

Amanda Cassar
Deputat Reġistratur